

KIZIL GONCA

Ayşe Yazıcı YAVUZ

Kapının altından yine rüzgâr giriyordu içeri. Sünger çekmeli eşige, diye düşündü. Sadece düşündü. Son zamanlarda pek çok şeyi sırf düşünmekle yetiniyordu. Zafiyet geçiren bir bedeni beslemek ister gibi gözüne ne ilişse kulağına ne çalınsa hepsini olduğu gibi tıkıştırıyordu aklına. Kapıyı ve rüzgârı da sadece düşünmek için... Sünger çekmedi kapıya.

Pijamasının dizleri yıpranmıştı. Komodinin üzerindeki hırkasına uzanırken bir yandan da terliklerini arıyordu. Sağa sola kaşlarını çatarak bakındı. Neden sonra banyoda çıkarmış olabileceğini düşündü ve ayaklarını sürüye sürüye odadan çıktı. Çıplak ayaklarının döşemede çıkardığı yapışkanlı ve hışırtılı sesleri de sürükleyerek götürdü. Üç ya da daha fazla hafta olmuştu tıraş olmayalı. Sol eliyle tuttuğu çenesini aşağı yukarı oynattı aynaya bakarken. Yaşlandıkça maviye meyleden gözlerinin etrafını çevrelemiş bulutlar sebepsiz bir öfkeyle doluydu. Kırışmış ellerini kırçıl sakallarında gezdirdi. Tıraş bıçağına uzandı titrek elleriyle. Ne çok severdi sabahları tıraş olurken ılık çalmayı. Tütün kolonyası sürerdi boynuna ve çenesine. Ayşe Hanım'a "Öp bakalım yakışıklı olmuş muyum?" derdi ve kocaman bir lokma varmış gibi şişirdiği yanağını uzatırdı karısının billur dudaklarına.

Tekel'in daktilo ve makinelerini tamir görevindeydi Turan Efendi. Eşine sadık, evine bağlı, çevresi tarafından çok sevilen bir adamdı. Her sabah Rumeli Hisarı'ndan Cibali'deki Tekel Fabrikası'na dolmuşla giderdi. Tam bir edep ehli ve çevresine vâkıf bir insandı. Sıkış tepiş dolmuşta ayakta giden bir genç kız görse hemen kalkar, kızcağızı oturturdu kendi yerine. Kız "Aman amca sen benim büyüğümsün yakışık almaz." dese de onu dinlemez "Bunca erkek içinde asıl senin gibi genç kızın ayakta gitmesi yakışık almaz." derdi. Elinde daima ufak el aletlerinin olduğu bir James Bond çanta taşırdı. Mahal-

leli kadınlar Ayşe Hanım'a yarı şaka ile "Kız Ayşe sen bu adamdan kork, bak hem yakışıklı hem de böyle talebe gibi çantalı, kaparlar sonra." diye söylenirlerdi. Ayşe Hanım vakur hâlini bozmaz, simsiyah ve gümrak kaşlarını çatar "Aman hanımlar bulsun bir tane daha belki ben de rahata ererim." derdi. Oysa bilirdi eşinin ona olan sadakatini. Turan Efendi, her akşam kırmızı bir gül ile çalardı evinin boyası dökülmüş demir kapısını. Pazar günleri Ayşe Hanım'ı uyandırmaz, elleriyle hazırlardı kahvaltıyı. Her pazar olduğu gibi karısının çok sevdiği anasonlu galetalardan da koyardı muhakkak sofraya. Pek tabii kırmızı tek gülü de.

Tıraş olmayı aklından geçireli beri banyoda; lakin nedense öylece bakıp duruyor. Jiletin keskinliğini mi kontrol etmek istedi, yoksa titreyen ellerine mi hükmedemedi bilinmez; işaret parmağını kesti. Tüm öfkesi ve acısı yüzünde toplandı. Tıraş bıçağını fırlatıp kanayan parmağının ılık ve demirimsi tadını emmeye başladı. Terlikleri neredeydi acaba? Işığı söndürmeyi unuttu, lavaboya damlayan kanları da temizlemedi. Kanı düşünmek istemedi.

Oldu bitti evhamlı ve fazlaca titiz bir adamdı Turan Efendi. Allah verecek, karısı da çok tertipli ve düzenli bir kadındı. Her gömleğine uygun bir kravatı vardı. Sabahları giyinirken muhakkak karısına sorardı üzerindekielerin uygun olup olmadığını ve kendisine yakışıp yakışmadığını. Ayşe Hanım biraz meşgulse ve ilgilenemese "Ne o kaşık düşmanı, yüzüme bakmıyorsun." diye takılırdı. Onca yıllık evliliklerinde ne bir kötü sözle incitmiş, ne kaba bir davranışıyla kırmıştı karısını. Hem yalnızca evinde mi, tüm çevresinde de böyle nazenin bir kişilikle dolaşırdı. Bayram günleri kapıya gelen çocukları şekerle savuşturamaz muhakkak ufak harçlıklar verirdi. Sobaya atılacak odun kalmamışsa soğukta bekler ama sabahın o erken saatinde konu komşu uyanmasın diye odun kesmezdi. Bahçesindeki meyveler tüm mahallenindi. Yenmeyecek meyvenin ağacını neden dikecektim, deyip kâse kâse topladığı dut ve kayısıları mahalleliye dağıtırdı. Sadece kırmızı gülden vermezdi başkalarına. O benim kaşık düşmanınım, derdi.

Telefonun sesiyle irkildi. Önce duraksadı, sonra mutfığa doğru gitti acele adımlarla. Masaya çarptı. Açıkta kalıp kurumuş ekmeğin parçaları, sürahi, buruşmuş domates ve salatalık dilimleri yere saçıldı. Daha çok telaşlandı. Daha çok öfkelenildi. Telefon hâlâ çalıyordu. "Ayşe Hanım baksana şu telefona!" diye bağırdı. Dökülenleri toplamak istedi. Parmağındaki kan ekmeklere bulaştı. Ne çok benziyordu kanın ve domatesin rengi. Ne çok benziyordu kanın ve gülün rengi. Kırmızıyı düşündü mü acaba? Fark etmedi. Elini pijamasına sildi. Öfkeden homurdanarak doğruldu. Nerede bu kadın, diye söy-

lene söylene yürüdü; vestiyerin önüne gitti. Sararmış, kirlenmiş ilmekleriyle telefondan aşağı sarkmış danteli fırlattı ve ahizeyi kaldırdı. Elini hâlâ pijamasına siliyordu.

“Turan amca, benim Bakkal Yaşar. Çocuk gazete ve ekmeğini bırakmış. Anahtarını kapının üzerinde bırakmışsın. Çocuk dükkâna getirdi haberin olsun.”

“Sağ olasıñ.”

“Turan amca başka bir isteğın var mı?”

“Yok bir isteğım.”

“Tamam amca ben akşam yanına uğrarım.”

“...”

“Amca?”

“Ha, evet, tamam.”

Ahizeyi olduğı gibi bıraktı. Uzun süre bakkalın sesi geldi, sonra meşgul sinyali çınlamaya başladı. Dikkat etmedi. Çıplak ayaklarını yine aynı hışırtıyla sürükleyerek mutfığa gitti. Çaydanlığa su koymak için musluğu açıp suyun akışına daldı. Su taşmaya başlayınca irkilerek musluğu kapattı. Ben çayı koyuyorum Ayşe Hanım, diye seslendi. Cevap gelmeyince yine sinirlendi. Ocağı yakmak için uzunca süre kibrit aradı. Bulamayınca ona da öfkelenildi. Dışardan tavukların sesi geliyordu. *“Yem atmaya çıktı galiba.”* diyerek kapıya yöneldi. Kapıya bırakılan gazete ve ekmeğe bakıp *“Bu çocuklar da ellerine ne geçse kapının önüne atıyor, ah gözüm onları bir görürse ben yapacağımı bilirim.”* diyerek bahçeye çıktı. Sonbahar yağmurlarının ıslattığı toprağın kokusu, çürümüş yaprak kokusuyla harmanlanınca insanın genzi yanıyordu. Ömür sayfasından düşen takvim yaprakları gibiydi yerdeki sarı yapraklar. Katılmışlar rüzgârın hoyrat kafilesine, tam bir itaatle sürükleniyorlardı oradan oraya.

Böyle bir sonbahar günüydü. İştten erken dönmüş ve kapıyı aralık bulmuştu. Banyodan karısının şeyda sesi geliyordu. Parmak uçlarına basarak koridorda ilerledi ve saklandığı kapının arkasından Ayşe Hanımın şakıdığı nağmeleri dinliyordu. İşini bitirip banyodan çıkan karısı; Turan Efendi’yi karşısında görünce korkmuş, ağlamaya başlamıştı. O da karısıyla ağlamaya başladı. Sen neden ağlıyorsun diye sorunca *“Sen ağladım diye.”* dedi karısına. O şarkıyı sık sık söyletirdi karısına. Yazın son günlerinde bahçeye yaptığı

çardağın altında, çavuş üzümleri kütür kütür dallarından sarkarken çay içip ikisi birlikte hep o şarkıyı dinlerdi.

Dizleri yıpranmış pijamasında öbek öbek kan lekelerine aldırmandan ilerledi bahçenin çatlamış mozaik taşlarında. Dalında son bir çırpınıyla hayata tutunan kırmızı güle baktı. Uzandı kopardı. Dikenlere takılan hırkasından kaçan bir ilmek, arkası sıra uzadı ve koptu. Caddeye çıktığı sırada, ani bir fren sesi ile irkilip şaşkın şaşkın etrafına bakındı. Arabadan çıkan sarışın bir kadın avazı çıktığı kadar bağıırıyordu.

“Kör müsün be adam, durduk yere katil olacaktım senin yüzünden!”

Kadının hâl bilmez öfkesine koşuşan esnaf; bir yandan Turan Efendi’yi zapt etmeye çalışıyor, diğer yandan da kolundaki dövmesi kendinden daha sevimli duran bu kadına laf anlatıyordu.

“Tamam hanımefendi sakin olun, bir şey yok.”

“Nasıl yok, koskoca kazık kadar adam önüme atladı. İnsan sağına soluna bir bakar.”

“Hanımefendi ayıp oluyor ama tamam işte biz geldik, yok bir şey. Siz binin arabanıza lütfen.”

Arabanın arka koltuğunda, ağzındaki sakızı patlata patlata konuşan bir kız sesi duyuldu:

“Anne hadi ama geç kalıyoruz.”

“Tamam tatlım geldim. Ne diye böyle cahiller sokağa çıkar anlamam ki!”

Bakkal Yaşar, kadının son sürat ilerleyen arabasının arkasından esfle bakıp sağlam bir küfür savurduktan sonra içerden şaşkınlıkla onları izleyen cırağına seslendi:

“Sami, hey Sami! Ben gelene kadar kasada dur. Ben Turan amca’yı evine götürüyüm.”

“Tamamdır abi.”

Yere düşen kırmızı gülü üfleyip silkeledikten sonra Turan Efendi’ye veren Bakkal Yaşar, ağlamaklı gözlerini kimseden sakınmadan tane tane konuşup yürümeye başladı eve doğru.

“Ah be amca, sana demedim mi ben akşam uğrayacağımı? Ne diye tek başına çıkarsın dışarı?”

“Ayşe Hanım'a bakıyordum be Yaşar. Malum sonbahar geldi, güller öyle çok açmaz. Bu sonuncusunu kopardım ona verecektim. Bahçeye baktım yoktu. Kümese baktım orda da yok. Nereye gitti sabahın bir vakti dersin?”

“Turan amcam, canım benim sizin kümesi senle birlikte üç yaz evvel yıkmadık mı? Artık uğraşamam tek başıma demedin mi?”

“Öyle mi olmuştu Yaşar?”

“Öyle tabi canım amcam.”

“Yaa! Ben hatırlamadım da.”

“Amca sen ilaçlarını içiyor musun?”

“İlaçlarımı mı?”

“Ahh amcam ahh! Senin o kefere evlatlarına ne diyim ben.”

“Kimlere?”

“Yok amcam kimseye değil. Senin pijaman neden kanlı? Amca ne oldu? Bak ayakların da çıplak.”

O an fark etti Yaşar, adamın pijamasındaki ıslaklığı. Herhâlde araba fren yapınca, diye düşündü. Korkudan altını... Yaşlı adam daha çok korkmasın diye sesini yutup içli içli ağlamaya başladı. Evin önüne geldiklerinde önce kendisi girip yaşlı adama terlik getirmek istedi. İçerisi keskin bir gaz kokusuyla doluydu. Koşarak dışarı çıktı. Gözlerinde artık saklamadığı bir kin ve sağanak hâlinde yaşlarla konuştu yaşlı adamla:

“Turan amca ocağı açık bırakmışsın. Senin o evlatlarını Allah bildiği gibi yapsın. Gel amca seni temizleyip giydirelim. Bu böyle olmayacak.”

Dolaptan bulduğu temiz kıyafetleri giydirip yaşlı adama refakat etti Bakkal Yaşar. Dükkânın önüne gelince Sami'ye seslendi.

“Oğlum bize bir taksi çağır.”

Üç çocuğu vardı Turan Efendi'nin. Oğulları ve gelinleri; bin türlü ipe bin türlü un sermiş, yıllarca uzak kalmışlardı bu munis ve mütekait insanlardan. Kızı ise gurbet ellerde hasta kocasıyla ilgilenmekten sık sık gelemiyordu anne babasının yanına. Yine de hiç yüksünmezdi yaşlı adam ve karısı, evlatlarının bu vurdumduymazlığından. Karısı elim bir hastalıktan on beş sene yatalak kalmıştı. Turan Efendi bir gün olsun şikâyet etmeden baktı karısına. Üç sene evvel Ayşe Hanım vefat edince tek başına kaldı bu kâgır evde. Bir yıl evvel doktorlar alzaymır teşhisiyle ilaç tedavisi başlattı. Yanına yoldaş, canına bir nefes olmayınca hastalığı günden güne ilerledi. Öfke nöbetleri, bildiği

yüzlere yabancılaşma, hayatını zorlaştırdı ama kendini bile unutan bu adam, kırmızı gülleri ve Ayşe Hanım'ı hiç unutmadı.

Nereye gidiyoruz diye sormadı bile Yaşar'a. Her zaman geçtiği yollara, binalara, insanlara boş gözlerle bakıyordu. Taksi şoföründen çekinmeden ağlayan Yaşar, arka koltukta sıkı sıkı tutuyordu yaşlı adamın elini. Hastaneye geldiklerinde tüm işlemleri yaparken bile küçük bir çocuğu kollar gibi sımsıkı tutuyordu yaşlı adamın elini.

“Her hafta geleceğim. Temiz çamaşır ve yiyecek de getiririm. Bir şey olursa numaram bu, muhakkak arayın. Benden başka kimsesi yoktur.”

“Peki Yaşar Bey, siz hiç merak etmeyin.”

İlk hafta bir pikap götürdü ona Yaşar. Hafızasında kalan son anının hiç kaybolmaması için başucundaki komodine yerleştirdi. Hastanenin bahçeye dönük odası önünde bir kırmızı gül ağacına öylece bakıyordu şimdi Turan Efendi. Pikapta aynı şarkı çalarken gülümsedi uzun bir aradan sonra.

“Kim olduğunuzu bilmiyorum ama bizim kaşık düşmanı bu şarkıyı çok güzel söylerdi. Tavuklara yem vermeye gitti, gelsin bir de o söylesin bakın ne güzel söyler.”

Şarkı pikapta dönerken yaşlı adama sarılıp hıçkırığa hıçkırığa ağladı Yaşar.

“Evet Turan amca biliyorum. Bilmez miyim Ayşe teyze bu şarkıyı ne güzel söyler.”

“Bir kızıl goncaya benzer dudağın, açılan son gülüsun sen bu bağın.”